

Odpúšťať a prijímať odpustenie

written by Drahoslav Vajda | 1. septembra 2024

Ako je možné odpustiť niekomu, kto sa k nám správal zle? Ako môže jednoduché slovo „prepáč“ odčiniť všetky útrapy spôsobené slovami alebo skutkami inej osoby? Ježiš Kristus bol schopný tak činiť a možno niekto z takzvaných „svätých“ by to tiež dokázal, ale pravdepodobne máme pocit, že my sami to nevieme. A predsa, ako uvidíme, toto je presne to, čo od nás Pán vyžaduje.

„a odpuť nám naše viny, ako aj my odpúšťame svojim vinníkom... Lebo ak odpustíte ľuďom ich poklesky, odpustí aj vám váš nebeský Otec; ale ak vy neodpustíte ľuďom ich pokleskov, neodpustí ani váš Otec vašich pokleskov“

(Matúš 6:12, 14-15).

V tomto článku sa chceme zamyslieť nad druhou polovicou verša Matúš 6:12 „... ako aj my odpúšťame svojim vinníkom“. Toto je jediná časť modlitby Pánovej, ktorú Pán Ježiš komentuje. Prečo je teda také dôležité, aby sme odpúšťali svojim vinníkom? Ježiš hovorí: *„Lebo ak odpustíte ľuďom ich poklesky, odpustí aj vám váš nebeský Otec; ale ak vy neodpustíte ľuďom ich pokleskov, neodpustí ani váš Otec vašich pokleskov.“* Inými slovami, vyzerá to tak, že iba vtedy môžeme očakávať odpustenie od Boha, ak my sami odpustíme tým, ktorí zhrešia proti nám.

Vo svete je celkom bežné, že ľudia prechovávajú voči blízkym nevraživosť po celé roky, dokonca aj po celé generácie. Som presvedčený, že sme sa už všetci stretli v správach s informáciou o tom, ako osoba z jedného klanu vykonala krvnú pomstu (vendetu) voči niekomu z nepriateľského klanu. Často sa takéto zločiny vykonávajú opakovane v štýle oko za oko, zub za zub, takže dokonca aj malé deti sa stávajú obeťami nenávisti súperiacich gangov. To je samozrejme extrémny príklad neochoty odpustiť, pretože v tomto prípade posudzujeme správanie zločincov. Avšak som si istý, že všetci poznáme, čo to znamená prechovávať voči niekomu zlobu, ktorá môže prerásť do postoja hlboko zakoreneného nepriateľstva.

Musím zdôrazniť, že Ježišove slová sa tu vzťahujú na tých, ktorí sú skutoční veriaci, na tých, ktorí vstúpili do osobného vzťahu s Pánom skrze vieru v Ježiša Krista. Ak si skutočne veriaci, potom si musíš uvedomiť, že Boh berie veľmi vážne postoj neodpustenia zo strany jeho detí. Takýto postoj bude prekážkou v modlitbách a vytvorí bariéru medzi tebou a tvojím nebeským Otcom. Oberie ťa o radosť a vnútorný pokoj. Možno práve prechádzaš obdobím duchovnej prázdnoty, kedy je modlitba zápasom a zdá sa, že Boh je veľmi vzdialený. Samozrejme, tento stav možno vysvetliť množstvom dôvodov, ale z nich nemožno vylúčiť ten, že existuje niekto, kto sa proti tebe previnil a ty mu nie si ochotný odpustiť. To je niečo, čo treba dať do poriadku ihneď, aby sa nenarušil tvoj prístup k Otcovi v nebesiach.

Musím však zdôrazniť, že ak niekto proti tebe zhrešil, ale nepreukazuje ochotu činiť pokánie a požiadať o odpustenie, tak prísne vzaté, takému človeku sa odpustiť ani nedá. Nemôžeš skutočne odpustiť niekomu, kto neuzná svoj hriech. Neznamená to však, že voči tomuto človeku máme prechovávať zlobu či nenávisť, alebo nepriateľský postoj, ale v každom prípade v srdci máme mať OCHOTU a TÚŽBU odpustiť mu. Prejavíš ju tak, že sa budeš k dotyčnému kvôli Kristovi ďalej správať láskavo a priateľsky a budeš sa modliť, aby Pán zmenil jeho srdce.

Ak však neodpustiš niekomu, kto činil pokánie a požiadal ťa o odpustenie, potom sa môžeš nachádzať v naozaj vážnom stave. Vysvetlím prečo. Skutočný veriaci je niekto, kto vie, čo to znamená, že mu bolo odpustené. Je to niekto, kto spoznal skazenosť svojho srdca, pretože Duch Svätý mu to ukázal. Taký človek spoznal, že jeho život je oveľa horší, než si kedy predstavoval. Až do momentu, keď ho Duch začal usviedčať, videl svoje hriechy len tak, že sa porovnával – obvykle vo svoj prospech! – s inými ľuďmi. Ale potom prišiel Duch Svätý a ukázal mu, že to, na čom naozaj záleží, nie je to, aký je jeho život v porovnaní s inými ľuďmi, ale aký je jeho život v porovnaní s Božou dokonalou spravodlivosťou a svätosťou. A potom začal chápať a cítiť, že jeho stav je z ľudského hľadiska skutočne zúfalý.

Uvedomil si, že hriech nebol prítomný iba v jeho skutkoch, ale aj v slovách; bol prítomný nielen v slovách, ale aj v myšlienkach. Skutočne, hriech bol nielen v jeho skutkoch, jeho slovách a jeho myšlienkach, ale v samotnom jeho srdci, v jeho prirodzenosti! Tam je koreň jeho problému, v skazenosti srdca. Áno, bol skrz na skrz hriešnik a nemal prostriedok, ako sa z tejto situácie dostať, ako sa napraviť. A predsa existovala cesta, ako napraviť svoj vzťah s Bohom, cesta spasenia, ktorá je mimo neho a nie z jeho ľudskej sily. Videl, že Pán Ježiš prišiel, aby zaplatil dlh – dlh nevyčísliteľných rozmerov – za všetkých, ktorí činia pokánie a veria v neho. Dokonalý Syn Boží zomrel na kríži, aby dal úplné odpustenie všetkým skutočne kajúcim sa hriešnikom. A keď sa hriešnik obrátil na Spasiteľa so zlomeným srdcom v jednoduchej viere, viere jedine v neho, zakúsil oslobodenie od obrovského bremena hriechu a viny. Stal sa z neho človek, ktorému bolo odpustené, človek s novým srdcom, novou prirodzenosťou. A teraz sa ťa spýtam, priateľ môj, ako môže človek, ktorý zažil také nádherné odpustenie všetkých hriechov, odmietnuť odpustiť inému človeku, akokoľvek by sa ten voči nemu previnil? Teraz už chápeš, prečo považujem za veľmi závažné, ak neodpustíme inému človeku? Vzbudzuje to pochybnosti, či ti bolo vôbec niekedy odpustené. Nabádam každého, kto sa v takomto stave nachádza, aby sa preskúmal, či je skutočný veriaci.

Alebo snáď niekto len sám seba zavádza a predstavuje si, že je v správnom vzťahu s Bohom, zatiaľ čo v skutočnosti to nie je pravda? Možno nikdy neprosil Pána z hĺbky srdca, aby mu odpustil a dal novú prirodzenosť. Možno je stále vo svojich hriechoch a pod Božím hnevom. Jedným zo znakov, že to tak je, je skutočnosť, že existuje človek alebo možno osoby, ktorým nebol ochotný odpustiť. Ak je to tvoj prípad, chod' teraz k Pánovi a popros ho, aby ti v Kristovi odpustil. Ak to urobíš čestne a úprimne, potom pre teba nebude ťažké odpustiť tým, ktorí sa voči tebe previnili. Len jeden pohľad na kríž ti pripomenie, ako veľa bolo práve tebe odpustené. Možno až teraz po prvý raz skutočne pochopíš slová, ktoré si zrejme už veľa krát opakoval: *„a odpusť nám naše viny, ako aj my odpúšťame svojim vinníkom“*.